

UNE PRODUCTION FRENCH à LA CARTE

FRENCH

Listen more to speak better

TO GO

EPISODE 32: LYON / THE FESTIVAL OF LIGHTS

אני עדיין תחת כישוף! אני מבטיחה לכם, אני עדיין בהתפעלות מלאה מול כל מתקני האור האלה שראיתי זה עתה בימים האחרונים...

אני אסביר לכם. מדי שנה, בחודש דצמבר, מתקיים בליון פסטיבל האורות. וזה פסטיבל שאני מאוד אוהבת. גם מלאני אגב.

גיליתי את זה השנה, שגם קרולין מאוד אוהבת! למעשה, מה שלא ידעתי זה שהיא מסתובבת בכל המתקנים מדי שנה, עם סטפן, בעלה. אבל השנה, יש בעיה קטנה. לבלות עם תינוק בן כמה חודשים בלילה, עם ההמונים ומזג האוויר הקר... לא רעיון מצוין. ומכיוון שקרולין (עדיין) מסרבת להזמין בייביסיטר, היא עזבה את אוראלי עם בעלה, שלושה לילות ברציפות, כדי

Je suis encore sous le charme ! Je vous assure, je suis encore en pleine admiration devant toutes ces installations de lumières que je viens de voir ces derniers jours...

Je vous explique. Tous les ans, en décembre, a lieu à Lyon la fête des Lumières. Et c'est vraiment un festival que j'adore. Mélanie aussi d'ailleurs.

Et, je le découvre cette année, Caroline est aussi une fan ! En fait, ce que je ne savais pas, c'est qu'elle fait chaque année le tour de TOUTES les installations, avec Stéphane, son mari. Mais cette année, petit souci. Sortir avec un bébé de quelques mois, la nuit, avec la foule et le froid qu'il fait... Ce n'est pas une

ללכת לפסטיבל האורות... איתנו! (אנחנו, זה מלאני ואני).

אז, כדי לעזור לכם להבין קצת יותר טוב על מה מדובר, אני אתן לכם את הרקע. המסורת היא מהמאה ה-19. בזמנו, פסל חדש היה אמור להיחשף (כלומר, הוא הוצג לציבור בפעם הראשונה) בכנסייה לה פורבייר. התאריך לטקס הוא 8 בדצמבר, אבל מזג האוויר כל כך גרוע, כל כך אפור שאי אפשר לראות כלום. אז מחליטים תושבי ליון לשים נרות על אדן החלונות, וכך מוארת כל העיר, ולכן הכנסייה (כלומר מוארת באור).

מאז אותו יום, מדי שנה, ב-8 בדצמבר, תושבי ליון שמים נרות - אנו קוראים להם LUMIGNONS - על אדני החלונות. LUMIGNON הוא למעשה נר בצנצנת זכוכית. וככה, כל המבנים מקושטים. יש הרבה אורות קטנים בכל מקום. זה באמת קסום (FEERIQUE זה אומר שזה כמו להיות באגדה, בעולם פנטזיה יפהפה).

כבר כמה שנים - אני לא זוכרת מתי זה התחיל - מתארגן מבצע סולידריות סביב הנרות האלה. זה נקרא "Les Lumignons du coeur". למעשה, אנשים מוזמנים לקנות נרות - כל נר עולה שני יורו - והכסף הולך לצדקה - כלומר לעזור לאנשים במצוקה. בשנה שעברה זה היה עבור עמותת Les Petits Frères des Pauvres, המסייעת לקשישים. בשנת 2019, זה היה עבור צרפת הננדיקאפ. השנה, הכסף נתרם או יתרום לעמותה לסטודנטים בקשיים כלכליים או מבודדים. כן, אני לא יודעת אם אתה מודעים לזה, אבל סטודנטים בצרפת נמצאים במצב רעוע מאוד - כלומר קשה - במיוחד בגלל המגיפה. (אני אספר לכם על זה בפרק עתידי).

super idée. Et comme Caroline refuse (encore) de faire appel à une babysitter, elle a laissé Aurélie à son mari, trois soirs de suite, pour aller à la fête des Lumières... avec nous ! (nous, c'est Mélanie et moi).

Alors, pour vous aider à comprendre un peu mieux de quoi il s'agit, je vais vous expliquer le contexte. La tradition date du 19ème siècle. A l'époque, une nouvelle statue doit être inaugurée (ça veut dire qu'on la montre pour la première fois au public) à la chapelle de La Fourvière. La date de la cérémonie est fixée au 8 décembre, mais le temps est tellement mauvais, il fait tellement gris qu'on ne voit rien. Les Lyonnais décident alors de mettre des bougies sur le rebord de leurs fenêtres, et c'est ainsi que toute la ville, et donc la chapelle, est illuminée (ça veut dire éclairée avec de la lumière).

Depuis ce jour-là, chaque année, le 8 décembre, les Lyonnais mettent des bougies - on appelle ça des lumignons - sur le rebord de leurs fenêtres. Un lumignon, c'est en fait une bougie dans un pot en verre. Et comme ça, tous les immeubles sont décorés. Il y a plein de petites lumières partout. C'est vraiment féérique (féérique, ça veut dire que c'est comme si on était dans un conte de fées, dans un univers imaginaire magnifique).

Depuis quelques années - je ne me souviens plus quand ça a commencé, une opération de solidarité est organisée autour de ces lumignons. Ça s'appelle "Les Lumignons du coeur". En fait, les gens sont invités à acheter des lumignons - chaque lumignon coûte deux euros - et l'argent est reversé à une association caritative - c'est-à-dire de charité, pour aider des personnes en difficulté. L'année dernière, c'était pour l'association Les Petits Frères des Pauvres, qui aide les personnes âgées en difficulté. En 2019, c'était pour France Handicap. Cette année, l'argent a été reversé ou va être reversé à une association pour les étudiants en difficulté financière ou isolés. Oui, je ne sais pas si vous êtes au courant, mais les étudiants en France sont dans une situation très précaire - ça veut dire difficile -

בקיצור, נרות הם גם יפים וגם שימושיים. אז למה לא להשתתף בזה? באופן קונקרטי, קונים אותן ושמים אותן בפלאס דה ג'קובן, מסביב למזרקה. וזה יוצר פרסקו מרהיב שכולו אור.

כמובן, חג האורות הוא לא רק זה. למעשה, זו ממש תוכנית, שמתפרסת על פני ארבעה ימים, עם התקנות אור ומופעי אורקוליים בכל רחבי ליון. ו... אני אפילו לא יודעת איך אני הולכת לחלוק את זה אתכם. אצטרך להראות לכם תמונות. ואפילו תמונות לא מספיקות. לפחות סרטונים. כי, כן, המתקנים "זזים". למעשה, הם סוג של TROMPE L'OEIL (בדרך כלל ציור, על קיר, על בניין או על הקרקע, שנותן אשליה). אז שם, מתקני האור מעוררים חיים או מחדשים את המבנים הישנים, המבנים המפורסמים של ליון. אנחנו הולכים ברחובות, ומגלים תמונות שרצות על קירות הבניינים.

בסדר, בוא ננסה משהו. תעצמו את העיניים. כן, כן, תעצמו עיניים. דמיינו שאתם ברחוב, בליון הישנה, בלילה. קר, קר מאוד אפילו. אנחנו מתקרבים לאפס מעלות (0 מעלות צלזיוס זה 32 מעלות פרנהייט - אתם יכולים לדמיין?). אבל אל תדאגו. אתם לבושים היטב. יש לכם מעיל טוב, כובע, צעיף, כפפות, נעליים טובות. לפני היציאה מהבית שתינו יחד תה טוב, חם מאוד, ואכלנו ערמונים - ערמונים לוהטים. בקיצור, אתם מוכנים (כלומר לבושים היטב, מוכנים לקור).

האם אתם עדיין עוצמים את העיניים? מושלם. תנו לי להוביל אתכם. אתם שומעים רעש סביבכם. אנשים הולכים, מדברים. לא חזק במיוחד. מספיק כדי לדעת שאתם לא לבד. אתם הולכים קצת, בסמטה חשוכה. אתם מרימים את הראש. תארו לעצמכם נרות קטנים

notamment à cause de la pandémie. (Je vous en parlerai dans un prochain épisode).

Bref, les lumignons, c'est à la fois jolis et utiles. Alors, pourquoi s'en priver ?

Concrètement on en achète et on les dépose place des Jacobins, autour de la fontaine. Et ça forme une magnifique fresque toute en lumière.

Bien entendu, la fête des Lumières, ce n'est pas juste ça. En fait, c'est tout un programme, étalé sur quatre jours, avec des installations lumineuses et des spectacles sons et lumières un peu partout dans Lyon. Et... je ne sais même pas comment je vais vous faire partager ça en vous parlant. Il faudrait que je vous montre des photos. Et même les photos ça ne suffit pas. Il faudrait au moins des vidéos. Parce que oui, les installations, elles "bougent". En fait, ce sont des sortes de trompe l'oeil (un trompe l'oeil, c'est normalement une peinture, sur un mur, sur un immeuble, ou sur le sol, qui donne une illusion). Donc là, les installations de lumière font vivre ou revivre les vieux immeubles, les célèbres bâtiments de Lyon. On se promène dans les rues, et on découvre des images qui courent sur les murs des bâtiments.

Bon, on va essayer quelque chose. Fermez les yeux. Oui, oui, fermez les yeux. Imaginez que vous êtes dans une rue, dans le vieux Lyon, le soir. Il fait froid, très froid même. On approche de zéro degré (0 degré Celsius, ça fait 32 degrés Fahrenheit - vous imaginez ?). Mais ne vous inquiétez pas. Vous êtes chaudement habillés. Vous avez un bon manteau, un bonnet, une écharpe, des gants, de bonnes chaussures. Avant de partir de chez moi, on a bu ensemble un bon thé, bien chaud, et on a mangé des châtaignes - des marrons chauds. Bref, vous êtes parés (c'est-à-dire bien habillés, préparés à affronter le froid).

Vous avez toujours les yeux fermés ? Parfait. Laissez-vous guider. Vous entendez du bruit autour de vous. Des gens qui marchent, qui parlent. Pas très fort. Juste assez pour savoir que vous n'êtes pas seuls. Vous marchez un

על אדני החלונות של כל החלונות סביבכם. להבות
מהבהבות - VACILLER אומר שהן רועדות. בגלל
שקר. כנראה יש קצת רוח שם למעלה.

אתם ממשיכים ללכת. ושם, אני אומרת לכם: הסתכלו
לפניכם! אתם נמצאים בפלאס דה לה קתדרלה סן
ז'אן. זה כאן, לפניכם. גובה למעלה משלושים מטר.
מוזיקת "צ'יל אאוט" מקבלת אתכם בברכה. האור
כאילו יוצא מהרוזטה, בלב החזית. חלון הרוזטה
מתעורר לחיים, ואז רוקדים קווים גיאומטריים לבנים
על הקתדרלה. ספירלות, מעוינים. ופתאום, הקתדרלה
כולה בצבע: ורוד, ירוק, צהוב. חלון הרוזטה הוא כמו
לב שמפזר את אורו מסביב. לכמה רגעים יש אפילו
רושם שאנחנו בתוך הקתדרלה ורואים את אור היום
מבעד לחלונות.

קשה לעזוב. אני יודעת. אבל עדיין יש כל כך הרבה מה
גלות. לכן אנו ממשיכים בביקורנו לכיוון Place
Bellecour. ושם, זה גל שמקבל אותנו בברכה. כן, גל.
מאור.

פיסות בד נתלות על קונסטרוקציית פלדה באורך של
כמעט 100 מטר, ומתנשאת לגובה של 20 מטר
(כלומר הנקודה הגבוהה ביותר היא בגובה 20 מטר).
פיסות בד הנעות עם הרוח ומוארות בקרני לייזר. וזה
כמו גל קסום, שמתפתל, נע בקצב הרוח והמוזיקה.

אנו ממשיכים בביקור ומגלים את כיכר הרפובליקה.
אתם עדיין איתי, נכון? דמיינו. אתם מול הבריכה
(בריכה היא כמו בריכה קטנה - אבל לא שוחים בה!).
מסגרות ריקות גדולות תלויות מעל הבריכה, אחת
מאחורי השנייה, והן נדלקות בזו אחר זו. אנחנו יכולים
לראות את ההשתקפויות שלהם במים. פרספקטיבה
מוזרה. ניתן לראות מבקרים בצד השני של הבריכה.
אתם כמוני. אתם לא יודעים למה אבל אתם נשארים
מהופנטים מהמסגרות האדומות האלה. המוזיקה

peu, dans une ruelle un peu sombre. Vous
levez la tête. Imaginez que vous voyez des
petites bougies au rebord de toutes les
fenêtres autour de vous. Les flammes
vacillent - vaciller ça veut dire qu'elles
tremblent. Parce qu'il fait froid. Il y a sans
doute un peu de vent, là-haut.

Vous continuez à marcher. Et là, je vous dis :
regardez devant vous ! Vous êtes sur la place
de la cathédrale Saint-Jean. Elle est là,
devant vous. Plus de trente mètres de haut.
Une musique "chill out" vous accueille. La
lumière semble sortir de la rosace, au cœur
de la façade. La rosace prend vie, puis des
lignes géométriques blanches dansent sur la
cathédrale. Des spirales, des losanges. Et
tout à coup, la cathédrale est toute en
couleurs : du rose, du vert, du jaune. La
rosace est comme un cœur qui diffuse sa
lumière autour. Pendant quelques instants, on
a même l'impression d'être à l'intérieur de la
cathédrale et de voir la lumière du jour à
travers les vitrages.

On a du mal à partir. Je sais. Mais il y a
encore tellement de choses à découvrir. On
continue donc notre visite en direction de la
place Bellecour. Et là, c'est une vague qui
nous accueille. Oui, une vague. De lumière.
Des morceaux de tissus sont accrochés sur
une construction en acier de près de 100
mètres de long, et qui culmine à 20 mètres de
hauteur (culminer, ça veut dire que le point le
plus haut est à 20 mètres de haut). Des
morceaux de tissus qui bougent en fonction
du vent et sont illuminés par des rayons laser.
Et c'est comme une vague magique, qui
ondule, bouge au rythme du vent et de la
musique.

On poursuit notre visite et on découvre la
place de la République. Vous êtes toujours
avec moi, n'est-ce pas ? Imaginez. Vous êtes
devant le bassin (un bassin, c'est comme une
petite piscine - mais on n'y nage pas !). De
grands cadres vides sont accrochés
au-dessus du bassin, les uns derrière les
autres, et ils s'illuminent les uns après les
autres. On voit leurs reflets dans l'eau. Une

המלווה את המיצב מרתקת (זה אומר שהיא מכשפת אותנו, היא מכניעה אותנו). אתם לא יכולים לזוז יותר. עם זאת, שום דבר מיוחד לא קורה. רק המוזיקה המעט פסיכדלית הזו והמסגרות האלה שמתלבשים באדום כל הזמן.

אנחנו ממשיכים. הדקו את הצעיף. קר. אני יודעת. גם אני לפעמים חושבת לעצמי שיהיה טוב לארגן את פסטיבל האורות בקיץ!

אבל כבר הגענו לפלאס דה טרו, ומוזיקה מאוד מטרידה מקדמת את פנינו. צורמני. די לא נעים. והייתי נוטה לומר לכם, "בסדר, בוא נעזוב את זה. אנחנו הולכים." אבל אני יודעת שמופע האור-קולי בפלאס דה טרו הוא חובה - זה אומר משהו שאסור לפספס. עמית שלי אמר לי. אז אנחנו נשארים. אתם מסכימים? מושלם. וטוב שכך. כי עכשיו המוזיקה השתנתה. צורות מוזרות, כמו מלאכים או רוחות רפאים מאור, מהלכות על החזית. המופע מספר למעשה סיפור אצטקי, סיפורו של אל נחש שאוכל ארנב כדי לשרוד ומחליט לתת לארנב מקום על הירח כדי להודות לו. הסיפור מופיע באור על כל הבניינים בפלאס דה טרו. כמוני, אתם מסתובבים כל הזמן, מבניין אחד למשנהו, כדי לעקוב אחר הסיפור, בליווי מוזיקה דרום אמריקאית, גיטרה וכמובן מלא צבע. "הארנב בירח". זה שם ההצגה. וזה פשוט 7 דקות של אושר טהור.

אם כבר מדברים על הירח, לכו אחריי! לא נוכל לראות הכל הלילה. וזה חבל, כי באמת הייתי רוצה לקחת אתכם לפארק DE LA TETE D'OR לראות את המופע "Les Ricochets". זה פשוט מדהים!

étrange perspective. On découvre des visiteurs de l'autre côté du bassin. Vous êtes comme moi. Vous ne savez pas pourquoi mais vous restez hypnotisés par ces cadres rouges. La musique qui accompagne l'installation est envoûtante (ça veut dire qu'elle vous ensorçèle, elle vous captive, vous subjugué). Vous ne pouvez plus bouger. Pourtant, il ne se passe rien de spécial. Juste cette musique un peu psychédélique et ces cadres qui s'habillent de rouge, sans cesse.

On continue. Resserrez votre écharpe. Il fait froid. Je sais. Moi aussi je me dis parfois que ce serait bien d'organiser la fête des Lumières en été !

Mais nous voilà déjà arrivés place des Terreaux, et c'est une musique très dérangeante qui nous accueille. Stridente. Assez désagréable. Et j'aurais tendance à vous dire : "Bon, on laisse tomber. On s'en va." Mais je sais que le spectacle son et lumière de la place des Terreaux est un incontournable - ça veut dire quelque chose à ne pas rater. C'est ma collègue qui me l'a dit. Alors, on reste. Vous êtes d'accord ? Parfait. Et tant mieux. Parce que maintenant, la musique a changé. Des formes bizarres, comme des anges ou des fantômes de lumière, se promènent sur la façade. Le spectacle raconte en fait un conte aztèque, l'histoire d'un dieu serpent qui mange un lapin pour survivre et décide d'offrir au lapin une place sur la lune pour le remercier. Le conte se dessine en lumière sur tous les bâtiments de la place des Terreaux. Comme moi, vous passez votre temps à vous retourner, d'un bâtiment à l'autre, pour suivre l'histoire, accompagnée par des musiques d'Amérique du sud, de la guitare, et bien entendu plein de couleurs. "Le lapin dans la lune". C'est le nom du spectacle. Et c'est tout simplement près de 7 minutes de bonheur pur.

En parlant de lune, suivez-moi ! On ne pourra pas tout voir ce soir. Et c'est bien dommage, parce que j'aurais vraiment voulu vous emmener au parc de la Tête d'Or pour voir le spectacle "Les Ricochets". Il est tout

אבל עכשיו אני אקח אתכם לרובע הראשון (רובע בליון) כדי לראות את הירח. כן, לרגל חג האורות, הירח מבקר בליון. במשך שבוע. יאללה, בואו נראה את התערוכה הנוודדת של לוק ג'ראם (ITINERANTE, זה אומר נוודדת). זה לוקח לנו קצת זמן כי זה ב-Subs, אולם תרבות הממוקם ברובע הראשון של ליון. אבל זה שווה את זה, זה אומר ששווה להתאמץ להגיע לשם. כשאנחנו מגיעים קר לנו מאוד, אבל אנחנו מתעכבים קצת (כלומר נשארים קצת) מול מתקן האור "20 וואט". אנשים מפעילים סוג של דינמות היוצרות את החשמל הנדרש להאיר את המבנה. מתקן אקולוגי, במובן מסוים. אבל בואו נמשיך מהר לכיוון גג הזכוכית. כאן מסתתר הירח. זאת אומרת... מסתתר... זה פשוט שחזור יפהפה של הירח בקוטר 7 מטרים. וזה באמת מרגיש כאילו הוא שם מולנו. אנחנו יכולים לגעת בו. אנחנו יכולים לראות את כל הפרטים. זה מרשים אותנו, זה קסום. זה באמת קסום.

וכן, אני יודעת. אתם חושבים כמוני. תחזרו הביתה הערב, הידיים והאף קפואים, העיניים שלכם עדיין מסנוורות מכל האורות האלה, לאחר שתמצאו מחדש לכמה שעות את נשמת הילד שלכם, זו שמתפעלת מצבעים ולייזרים בשמיים, בלילה השחור. ואז גם תוכלו לומר: "היום תפסתי את הירח!"

simplement sublime !

Mais là, je vous emmène dans le premier arrondissement (un quartier de Lyon) voir la lune. Oui, à l'occasion de la fête des Lumières, la lune est en visite à Lyon. Pour une semaine. Venez, on va voir l'exposition itinérante de Luke Jerram (itinérante, ça veut dire qui voyage). Ça nous prend un peu de temps parce que c'est aux Subs, un lieu culturel situé dans le premier arrondissement de Lyon. Mais ça vaut le détour, ça veut dire que ça vaut la peine de faire quelques efforts pour y aller. En arrivant, on a bien froid, mais on s'attarde un peu (ça veut dire qu'on reste un peu) devant l'installation lumineuse "20 watts". Des personnes activent des sortes de dynamos qui créent l'électricité nécessaire à l'illumination de la structure. Une installation écologique, en quelque sorte. Mais poursuivons vite en direction de la verrière. C'est là où se cache la lune. Enfin... se cache... C'est quand même une belle reproduction de la lune de 7 mètres de diamètre. Et on a vraiment l'impression qu'elle est là, devant nous. On peut la toucher. On en voit tous les détails. Elle nous impressionne, elle nous envoûte. C'est vraiment magique.

Et oui, je sais. Vous pensez la même chose que moi. Quand vous rentrerez ce soir à la maison, les mains et le nez congelés, les yeux encore éblouis par toutes ces lumières, vous aurez retrouvé pour quelques heures votre âme d'enfant, celle qui s'émerveille devant des couleurs et des lasers dans la nuit noire. Et vous pourrez dire aussi : "Aujourd'hui, j'ai décroché la lune !"

Crédits : Les podcasts French to Go sont une production French à la carte - Delphine Woda frenchcarte@gmail.com

Son : <http://www.freesound.org/people/klankbeeld/>

Creative Commons Attribution – NonCommercial – NoDerivatives 4.0 International License